

**Wolontariat jako metoda na kreowanie postaw altruistycznych,
szerzenie idei wolontariatu wśród wychowanków
Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Polanowie.**

*„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi.”*

Jan Paweł II

Marta Wołk-Lasota

Wstęp

Wśród społeczeństwa istnieje opinia, że osoby niedostosowane społecznie wobec których sąd rodziny zastosował środek wychowawczy w postaci umieszczenia ich w ośrodku to jednostki skazane na izolację społeczną.

Takie przekonanie jest stereotypowe i krzywdzące.

Pomimo różnorodnych dysfunkcji oraz innych ograniczeń większość tych osób posiada głęboką wrażliwość na krzywdę i potrzebę innych.

Taką postawę trzeba rozwijać i utrzymywać. W naszym internacie praca w charakterze wolontariusza sprzyja kształtowaniu postawy altruistycznej, bezinteresownego niesienia pomocy innym.

Środowiska rodzinne z których pochodzą nasi wychowankowie nie zawsze potrafią dostrzec potrzeby swoich dzieci, właściwie pokierować wykorzystaniem przez nich wolnego czasu.

Może to wynikać z niewydolności wychowawczej rodziców, czasem patologii.

Wykorzystanie pozytywnie cech osobowości wychowanków takich jak wrażliwość, empatia sprzyja kształtowaniu pozytywnych postaw społecznych.

To właśnie praca w charakterze wolontariusza i różnych formach wolontariatu sprzyja rozwijaniu takich postaw.

Okres nauki w szkole jest najwłaściwszy dla kreowania postaw altruistycznych.

Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia.

Wychowankowie naszego Ośrodka Wychowawczego są pełni pasji i zaangażowania.

Często kierują się wrażliwością, troską o drugiego człowieka.

Chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie.

Wolontariat również rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego.

Podejmowana przez wychowanków praca społeczna wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości.

1.Podstawowe pojęcia związane z wolontariatem.

Aby skutecznie i właściwie przygotować wychowanków do pracy w charakterze wolontariuszy konieczne jest zapoznanie ich z ideą pracy wolontarystycznej.

Wolontariat oznacza działanie, którego celem jest dobro innych osób lub instytucji, wykonywane z własnej woli i bez wynagrodzenia oraz skierowane do ludzi spoza kręgu przyjaciół, rodziny lub koleżeństwa. Realizowana pomoc, pozwala odróżnić wolontariat altruistyczny od wolontariatu pracowniczego. Pracownicza forma wolontariatu polega na świadczeniu pracy w miejscu związanym z planowaną karierą zawodową i może być sposobem na zdobycie doświadczenia zawodowego, praktykowanie w zawodzie lub weryfikację posiadanych zainteresowań zawodowych i predyspozycji.

Wolontariusz to osoba, która pracuje na rzecz innych na zasadzie dobrowolności i bezpłatności.

Istotne różnice dzielą wolontariat stały od akcyjnego.

Cykliczne lub jednorazowe wspieranie określonej akcji, zbiórek, pomoc w organizowaniu wydarzeń dla różnych grup osób potrzebujących – to wolontariat akcyjny.

Drugi rodzaj dobrowolnego zaangażowania, czyli wolontariat stały, oznacza systematycznie oferowane wsparcie i wykonywanie pracy, co wymaga wstępnego przygotowania, rozplanowania w czasie i ciągłości zobowiązania.

W roku szkolnym 2014 roku rozpoczął swoją działalność Wolontariat, który współpracuje z Domem Pomocy Społecznej w Cetuniu i trwa do dziś.

Opiekunem wolontariatu zostały Anna Domagała oraz Marta Wołk-Lasota.

Z potrzeby serca i własnej wrażliwości zaangażowało się w tak bezinteresowną pomoc dziesięciu wolontariuszy. Spotkania z mieszkańcami odbywały się raz w miesiącu.

Niezwykle ważne jest, aby podkreślić wychowankom, że praca ta ma charakter bezinteresowny, ale daje im szansę na pozytywnego wykorzystania swoich umiejętności, doświadczenia, rozwinięcia zainteresowań, zawarcia nowych znajomości

a może i przyjaźni. To poświęcenie sprawi, że czując się potrzebni mogą osiągnąć własne szczęście i zadowolenie.

Działania Wolontariatu:

1. Pozyskiwanie wychowanków chętnych nieść pomoc osobom starszym, chorym oraz samotnym.
2. Omówienie i ustalenie planu pracy, regulaminu Wolontariatu.
3. Zapoznanie wychowanków z działalnością, obiektem i podopiecznymi Domu Pomocy Społecznej w Cetuniu.
4. Pomoc mieszkańcom DPS-u w czynnościach dnia codziennego m.in. ubieranie, spożywanie posiłku, czynności higieniczne, wyjście na spacer, zrobienie drobnych zakupów.
5. Wspieranie podopiecznych, rozmawianie z nimi, spędzanie razem, czasu wolnego.
6. Wspólne śpiewanie znanych piosenek, czytanie książek, słuchanie opowieści.
7. Propagowanie zdrowego stylu życia - spacery z mieszkańcami DPS, wycieczki.
8. Zachęcanie do aktywnej formy spędzania czasu wolnego-gry planszowe i karciane nauka gry na gitarze.

2. Wolontariat w naszym internacie.

Tematem niniejszej publikacji jest wolontariat, który ma charakter altruistyczny i stały.

Ta forma aktywności wychowanków rozumiana jest jako inicjatywa i działanie, w ramach której młodzi ludzie udzielają wsparcia innym – osobom potrzebującym, starszym. Grupa naszych wolontariuszy na stałe odwiedza pensjonariuszy, którzy przebywają w Domu Pomocy Społecznej w Cetuniu.

W określone dni i w stałych wyznaczonych godzinach jadą do swoich podopiecznych.

Pomagają przy roznoszeniu posiłków, wykonywaniu czynności samoobsługowych. Ich osobiste predyspozycje: wrażliwość, empatia, komunikatywność pozwoliła na nawiązanie serdecznych kontaktów z osobami starszymi i chorymi.

Rozmowa a także umiejętność słuchania tych ludzi przez wolontariuszy jest dla nich niezwykle istotna dla dobrego samopoczucia, gdyż często czują się samotni i odtrąceni.

Młodość, zapał i spontaniczność pomagających wychowanków jest dla pensjonariuszy czymś co pobudza ich do życia, daje wiele radości, pozwala na chwilę zapomnieć o cierpieniu i osamotnieniu. Dlatego zawsze czekają na ich odwiedziny.

Nasi wolontariusze również pozytywnie przeżywają te kontakty. Chwila zatrzymania i wyciszenia następowała przed wejściem do Domu Pomocy Społecznej. Młodzi wolontariusze naszego Ośrodka rozmyślali jak będzie? Czy poradzą sobie z tym, co czeka ich za zamkniętymi drzwiami DPS-u? Co wyniosą z rozmów, które odbędą z podopiecznymi?

Po każdej wizycie w Domu Pomocy wolontariusze wychodzili jednak uśmiechnięci i szczęśliwi, niejednokrotnie wzruszeni.

Każde spotkanie z osobami starszymi, chorymi czy samotnymi dawało siłę do przetrwania kolejnych tygodni, do zmagania się z codziennymi problemami większymi lub mniejszymi jednak problemami, którymi przejmują się większość młodych ludzi.

Wyjście wychowanków z Ośrodka było dla nich atrakcją zwiększyło to ich swobodę w przebywaniu z pensjonariuszami.

Poczuł się obdarzeni zaufaniem sumiennego wykonywania zadania, przejawiali inicjatywę na rzecz innych. Wychowankowie z wykonywanej pracy czerpali satysfakcję. Ich pozytywne nastawienie powoduje pozytywne relacje.

Nawiązują współpracę z tymi osobami i starają się działać jak najlepiej.

Nauczyli się podejmować decyzje i realizować zamierzenia, wzmocniła się ich odwaga i samodzielność. Dzięki pracy w wolontariacie wychowankowie uzyskali wiedzę o potrzebach innych ludzi o skuteczności pomocy różnych metod ludzi o skuteczności pomocy różnych metod pracy.

Także nabyli umiejętności nawiązania i utrzymania kontaktów społecznych ze środowiskiem z którym dotychczas nie mieli styczności.

Udział wychowanków w wolontariacie uwrażliwił ich na potrzeby innych i uzmysłowił, iż mimo problemów z jakimi się borykają mogą pomagać innym. Obserwacja indywidualnych korzyści pozwala na stwierdzenie, że wolontariat może być płaszczyzną samorozwoju i tym samym stanowić narzędzie wspierające pracę wychowawczą.

Rozwój wolontariusza zależy jednak od kilku czynników, związanych z systematycznością pracy, stopniem zaangażowania oraz kwestią organizacji.

3.Korzyści płynące z szerzenia idei wolontariatu.

Dla wychowanka:

- zapoznanie wychowanków z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie,
- uwrażliwianie na cierpienie, samotność i potrzeby innych,
- kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich,
- rozwijanie empatii i zrozumienia,
- inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego,
- nabywanie nowych umiejętności,
- nawiązywanie nowych znajomości i kontaktów,
- doskonalenie kompetencji społecznych np. przynależności do grupy,
- podnoszenie poczucia własnej wartości,
- nabieranie doświadczenia życiowego,
- samorealizacja i samokształcenie,

Dla placówki szkolnej:

- przełamanie przekonania wśród społeczeństwa o wykluczeniu osób z niedostosowaniem społecznym,
- budowanie nowego wizerunku w społeczności lokalnej,
- kreowanie nowej jakości pracy w życiu placówki,
- angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem
- kreowanie roli placówki jako centrum lokalnej aktywności.

4.Podsumowanie

Wychowankowie z wykonywanej pracy wolontariackiej czerpali satysfakcję.

Poczuł się obdarzony zaufaniem sumiennego wykonywania zadania, przejawiali inicjatywę na rzecz innych. Nauczyli się podejmować decyzje, wzmocniła się ich odwaga

i samodzielność. Dzięki pracy w wolontariacie wychowankowie uzyskali wiedzę na temat codziennych potrzeb pensjonariuszy DPS-u oraz różnych metod pracy. Także nabyli umiejętności nawiązania i utrzymania kontaktów społecznych ze środowiskiem z którym dotychczas nie mieli styczności. Udział wychowanków w wolontariacie uwrażliwił ich na potrzeby innych i uzmysłowił, iż mimo problemów z jakimi się borykają każdego dnia mogą pomagać innym.

Działalność wolontariatu wpłynęła na kształtowanie cech charakteru wychowanków. Młodzi ludzie nauczyli się cierpliwości, pokonali nieśmiałość, stali się bardziej uwrażliwieni na krzywdę innych osób. Nabyli pokory i pewności siebie, odwagi w działaniu oraz gotowości przyjmowania odpowiedzialności za drugą osobę.

Młodzież z naszego Ośrodka, to młodzież, która potrafi się dzielić z innymi tym, co ma najwartościowszego- miłością do drugiego człowieka.

Bibliografia:

1. Kupisiewicz Czesław, Kupisiewicz Małgorzata :Wolontariat. Słownik pedagogiczny. Warszawa. Wydawnictwo Naukowe PWN,2009r.
2. Nowak Beata :Współczesne obszary pedagogiki społecznej. Altruizm, wolontariat i filantropia w świetle teorii zasobów Stewena E. Hobfolla. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2013r.
3. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Wolontariat .Aspekty prawne 2011r.
4. Pal Grzegorz „Młodzieżowy wolontariat w służbie niepełnosprawnym” „Wychowawca”2005r.
5. Zając Dorota :Wolontariat z potrzeby serca.„Życie szkoły"2013r.

Strony internetowe

Centrum Wolontariatu- www.wolontariat.org.pl(2009,czerwiec).